Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Большебисяринская начальная общеобразовательная школа – детский сад»
Тетюшского муниципального района Республики Татарстан

«УТВЕРЖДЕНО»
Директор:
________И.Н.Курмышкина
Приказ № 23
от «21» августа 2023

Рабочая программа

учебного предмета

«Литературное чтение на родном (чувашском) языке»

2 класс

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 00E82017E1D2FB1570DD78ABA0C9496D09
Владелец: Курмышкина Ирина Николаевна
Действителен с 07.04.2023 до 30.06.2024

Принято на заседании
педагогического совета
протокол № 2 от 21.08.2023г.

2023 г.

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 1 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

Пояснительная записка

Умен анлантарни.

Рабочая программа **по литературному чтению (чувашскому)** составлена на основе следующих нормативных документов и методических рекомендаций:

- Учебный план МБОУ «Большебисяринская начальная общеобразовательная школа-детский сад» Тетюшского муниципального района Республики Татарстан на 2023/2024 учебный год.
- Основной образовательной программы начального общего образования МБОУ «Большебисяринская начальная общеобразовательная школа-детский сад» Тетюшского муниципального района Республики Татарстан

Литература вулавен урокесен теп теллевесем саксем:

- веренекенсен пиравайхи вулав аслайне, унан терeслехепе хавартлахне, анланулахепе палартулахне куллен лайахлатасси;
- ачасене хайлава туллин анланакан тавасси, весен ырапа усалауяс туйамне, илем сисемне амалантарасси;
- текстпа еслеме верентесси, кенекене харкам теллен вулама хавхалантарасси.

Паянхи пурнас литература вулаве умне сене **задачасем** каларса таратре:

-ача ситенсе ситне теле менпур этемлехен сырулах пуянлахне анланма, хисеплеме, унпа киленме пултартар;
-тенче литературин пулминче чаваш литературин тупи те палармаллах пысак пулнинеанкартар;
- хайлава туллин анланма анна хайцлана чухнехи еверех йываррине асархатар;
- кирек хаш хайлав та пысак шыравра суралнине, вал сыравса пусенче шаранса калапланна, шухашласа каларна япала иккенне тешмерттер, хай те хайлав есне явасма семлентер;
- ача-пача ас-тан телешенчен сес маар, камал- сипетпе туйам-сунам телешенчен те тасалса пуянлантар.

Вуламалли материалта чаваш литература челхин висе стиле санланать: илемле литература стиле, аслалах стиле, публицистика стиле. Кунсар пусне унта таван халах самахлахне те самаях кертне.

2-меш класра веренекенсем султалак вахачесене, петем халах уявесене санлакан, таван тавралах илеме тата ана упрасси синчен калакан хайлавсене вулассе. Илемле литература, аслалахпа публицистика тексчесемсерпусне 2-меш класра ачасене чаваш халах самахлахен теслехесемпе, ытти халах сыравсисен пултарулахепе те паллаштармалла. Ку класра ачасене пусламаш хут Чаваш Республикин Гимне итлеттермелле, унан текстне вулаттармалла.

Хайлавсем тематикапа проблематика телешенчен ачасене сывах пулмалла; ачалах, таван семьепе таван-петен пурнасе, шкулта, сут санталак. Ку класра литература теорийе синчен мен пелни таранланать. Ачасем проза, калав, хайлав темипе теп шухаше синчен терминсен асанмасарах перремешле анкарусем туянассе, сак терминсен пелтерешесене чухлама пуслассе: поэзии, проза, калав, портрет, юмор, монолог, диалог, танлаштару. Текстпа еслемелли теп ыйтусем: «Мен синчен вуларамар?», «Сакна менле сутатна?»

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 2 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

Пахмасар калама веренмелли савасем: сут санталак, таван ен, тус- таванлах, терле чер чун синчен калакан 5-6 сава (верентусе сеннисем тата ачасем хайсем камалласа суйланисем.)

Литература вулав аслайесемпе ханахавесене тереслесе хакласси.

«5» палла сакан пек чухне лартмалла: ача текста терес вулать пулсан;

1-меш сурсулта текста тикес, сыпакан-сыпакан, хаш-пер самахсене сыпакламасар минутра 30 (ашра 45) самахран кая маар вулать.

2-меш сурсулта текста туллии самахан (хаш-пер самахсене сес сыпакласа), минутра 50 (ашра 600 самахран кая маар, самахсене, сасасене терес, пасмасар, сыпаксемпе сас паллисене выранепе ылмаштармасар, самахсенчи пусамсене терес туса, предложенисене весенчи чарану паллисене паханса тивесле чаранусемпе, интонаципе вулать; текстри палламан самахсене асархама пултарать; юмаха, калава, савва пер-перинчен уйарма, вулани тата тестри укерчексем синчен йеркипе, сыхануллан каласа пама, верентекен ыйтавесем тарах текстпа еслеме пелет; санарсен есесемпе хатланавесене салтавлама пултарать; пахмасар каламалли сава текстне сиреп пелет, анна терес те палартулла, тивесле интонаципе каласа парать.

«4» палла сакан пек чухне лартмалла: ача вулана текста анланать пусан;

1-меш сурсулта пер тикессен, самахсене вакламасар(йывар самахсене сыпакласа), минутра 25 самахран кая маар вулать;

2-меш сурсулта пер тикессен, самахсене вакламасар (йывар самахсене сыпакласа) минутра 40 самахран кая маар вулать.

«3» палла сакан пек чухне лартмалла: ача мен вуланине верентекен пулашнипе сес анланса илет пулсан;

1-меш сурсулта текста такана-такана, самахсене вакласа (хаш-пер самахсене сес туллин) минутра 25 самахран кая маар вулать;

2-меш сурсулта тикессен, самахсене вакласа (хаш-пер самахсене туллин) минутра 35 самахран кая маар вулать, анчах самахсемпе сыпаксене 3-4 серте пер-перинпе патраштарать, сиктерсе хаварать, выранепе улаштарать, самахсемпе предложенисем хушшинчи чаранусене терес тумасть; мен синчен вуланине каласа пана чухне пуплев йанашесем тавать, весене верентекен пулашнипе сес турлетет; пахмасар каламалли сава текстне сирепех пелмест.

«2» палла сакан пек чухне лартмалла: ача верентекен ыйтавесем пулашнипе те текста анланаймасть;

1-меш сурсулта сас паллисемпе 20 самахран кая маар вулать;

2-меш сурсулта такана-такана, самахсене сыпакласа, минутра 30 самахран кая маар, сыпаксене, сасасене 6 серте пер-перинпе патраштарса, сиктерсе хаварса, ылмаштарса вулать, самахсемпе предложенисем хушшинчи чаранусене тума пелмест; текст ашлахне верентекен пулашнипе те каласа параймасть; сава тексчен пысак пайне пахмасар калаймасть.

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 3 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

Календарно– тематическое планирование

№	Тема урока	Кол-во часов	Тип урока	Характеристика деятельности учащихся	Виды контроля измерители	Планируемые результаты освоения материала			Дата проведения	
						личностные	метапредметные	предметные	план	факт
1	А.Алка. «Чи савăнăçлă кун» сăвă.	1	Çĕнĕ материала вĕренни	Кенекепе паллаштарасси: санарсене:уйрĕм палĕртусенепĕхса тухасси:сĕвĕпа еслесси	ушкăнлă	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Хальхи ачасен вăреннипе ĕлĕкхи ачасем вĕреннине танлаштарни.	Вĕренӳн пĕрремĕш кунне аса илсе, çав туйăмсене упраса хăварасси.	05.09	
2	И.Шухши. «Чернил» калав.	1	пĕтĕмлетӳ	Учитель сĕмах.: ĕнлантаруллĕ вулаве сасĕпа перин хыссан тепри вулани	ушкăнлă ыйтусемпе ĕçсем.	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Ачасен вулав хăнăхăвне ӳстересси, çыхăнуллă пуплев аталантарасси.	Вуланă хайлавсене тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.	12.09	
3	П.Хусанкай. «Савнă çĕр чăваш çĕршывĕ» сăвă. П.Хусанкай «Сершывамар пусламаше»	1	Çĕнĕ материала вĕренни	Учитель сĕмах.: ĕнлантаруллĕ вулаве сасĕпа перин хыссан тепри вулани Пĕтĕмĕшле	Ушкăнлă	Чăваш çĕршывĕ вырнаçнă вырăна картă çинче палăртасси, ялавне, гербне, гимне пăхса тухасси.	Чăваш çĕршывĕн тĕп хули çинчен, чăвашсен тумĕсем çинчен, халăхран тухнă паллă çынсем çинчен вĕренесси.	Вуланă хайлавсене тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.	19.09	
4	С.Тăваньялсем «Тăван чĕлхене	1		Пĕтĕмĕшле Учитель сĕмах.:	Ушкăнлă	Вуланă хайлавсене	Ачасен вулав хăнăхăвне	Вуланă хайлавсене	26.09	

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 4 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

	ан манăр» калав.			ёнлантаруллĕ вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани		тишкерессi, тĕп шухăшне палăртасси.	ўстересси, çыхăнуллă пуплев аталантарасси.	тишкерессi, тĕп шухăшне палăртасси.		
5	П.Хусанкай. «Эпир пулнă , пур, пулатпăр» сăвă.	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллĕ вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	ушкăнлă	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Илемле вулас ханахава аталантарни	План тарах каласа пама пелни.	03.10	
6	Тупмалли юмахсем.	1	Çĕнĕ матер иала вĕрен ни	Учитель сёмах.: ёнлантаруллĕ вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	Ушкăнлă Суйлавлă	Кĕркунне çинчен хайлавсемпе сăвăсене тишкерессi.	План тăрăх кĕркунне çинчен каласа пама пĕлмелле:	Ачасен пуплевне аталантарасси	10.10	
7	К.Чуковский «Саванас».	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллĕ вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	Ушкăнлă	Илемле вулас ханахава аталантарни	Илемле вулас ханахава аталантарни	Ачасен пуплевне аталантарасси	17.10	
8	Саварни чупни	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллĕ вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	Ушкăнлă	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Ачасен вулав хăнăхăвне ўстерессi, çыхăнуллă пуплев аталантарасси.	План тарах каласа пама пелни.	24.10	
	Улапсем. Асамат кепере.	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллĕ	Ушкăнлă ыйтусемп	Ачасен пуплевне аталантарасси	Илемле вулас ханахава	Вуланă хайлавсене		

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 5 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

				вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	е ĕçсем.		аталантарни	тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.		
9	П.Эйзин «Сыва пул, су куне», В.Ямаш «Кер ире»	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллё вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	ушкăнлă	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Ачасен пуплевне аталантарасси	07.11	
10	М.Трубина сырнинчен «Кер ситре», Н.Сладков «Ылтан сумар»	1	Çĕнĕ матер иала вĕрен ни	Учитель сёмах.: ёнлантаруллё вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	ушкăнлă	Ачасен вулав хăнăхăвне ӳстерессИ, çыхăнуллă пуплев аталантарасси.	Калавсене вуласа пынă май ачасене лайăхпа начара уйăрма вĕрентессИ	Ачасен ыр ĕçĕсем çинчен вуласа тишкересси. Пĕр пĕринпе килĕштерсе пурăнмалли, ĕçлемелли çинчен вĕрентессИ.	14.11	
11	Н.Теветкел «Симес хуралса», Г.Харлампьев «Эсир пакша курна-и».	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллё вулаве сасёпа перин хыссан тепри вулани	ушкăнлă	Вуланă хайлавсене тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Ачасен пуплевне аталантарасси	21.11	
12	С.Сарпай «Хура керкунне», В.Аптраман «Керкунне».	1		Учитель сёмах.: ёнлантаруллё вулаве сасёпа перин хыссан	Ушкăнлă ыйтусемп е ĕçсем.	Илемле вулас ханахава аталантарни	Ачасен пуплевне аталантарасси	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	28.11	

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 6 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

				тепри вулани						
13	М.Илпек «Тарнасем»	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок.	ушкăнлă	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Илемле вулас ханахава аталантарни	План тарах каласа пама пелни.	05.12	
14	К.Иванов «Керкунне», С.Аксаков «Хел ларас умен».	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок.	Ушкăнлă Суйлавлă	Ачасен пуплевне аталантарасси	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	12.12	
15	А.Алка «Юр суна». Н.Шелепи «Юр».	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок.	ушкăнлă	Илемле вулас ханахава аталантарни	Вĕренӳ çинчен сăвăсемпе хайлавсене вуласси.	Вуланă хайлавсене тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.	19.12	
16	А.Алка «Сене сул юрри». «Раштав уйахе» Н.Матвеев сырнинчен.	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Илемле вулас ханахава аталантарни	Ачасен пуплевне аталантарасси	26.12	
17	А.Пушкин «Хеллехи кас». Хумма Семене «Хеллехи варман».	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă Суйлавлă	Ачасен пуплевне аталантарасси	Илемле вулас ханахава аталантарни	План тарах каласа пама пелни.		
18	Г.Луч «Кукар самса».	1	Çĕнĕ матер иала вĕрен	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă ыйтусемп е ĕçсем.	Ачасен вулав хăнăхăвне ӳстересси, çыхăнуллă пуплев	Ĕçе юратма , тĕплĕн тума вĕçе хăнăхни питĕ хаклă иккенне	Ачасен пуплевне аталантарасси		

			ни			аталантарасси.	ӑнлантарасси.			
19	Н.Сладков «Хел касни».	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкӑнлӑ Суйлавлӑ	Ачасен пуплевне аталантарасси	Илемле вулас ханахава аталантарни	Вуланӑ хайлавсене тишкересси, тӗп шухӑшне палӑртасси.		
20	В.Эктел «Юр пике».	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкӑнлӑ	Ачасен пуплевне аталантарасси	Илемле вулас ханахава аталантарни	План тарах каласа пама пелни.		
21	П.Хусанкай «Шкул ачи», С.Иванов «Сапарлах синчен»	1	пӗтӗм летӳ	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкӑнлӑ Суйлавлӑ	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Илемле вулас ханахава аталантарни	Вуланӑ хайлавсене тишкерессi		
22	А.Ковыль «Чарсар автансем», В Осеева «Алюшпа Кетерук»	1	Ҫӗнӗ матер иала вӗрен ни	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкӑнлӑ	Хӗлле ҫинчен хайлавсемпе сӑвӑсене тишкересси.	План тӑрӑх хӗлле ҫинчен каласа пама пӗлмелле: -ҫут ҫанталӑк -ӳсен тӑрансем -вӗҫен кайӑксем -чӗр чунсем -ҫынсен ӗҫӗ хӗлӗ	Калавсене вуласа пынӑ май ачасене лайӑхпа начара уйӑрма вӗрентесси		
23	К.Чуковский «Лапарчак», «Сылтам алапа сулахай ала» юптару	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкӑнлӑ Суйлавлӑ	Ачасен пуплевне аталантарасси	Илемле вулас ханахава аталантарни	Вуланӑ хайлавсене тишкерессi, тӗп шухӑшне		

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 8 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41

								палăртасси.		
24	В.Давыдов-Анатри «Юратна анне». Б.Данилов «Хаш вахатра сыварать-ши анне?».	1	Çĕнĕ материала вĕренни	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă	Чăвашсен авалтан пыракан йăли-йĕркисене вĕрентесси.	Вуланă хайлавсене тишкерессии, тĕп шухăшне палăртасси.	Ачасен пуплевне аталантарасси		
25	В.Сухомлинский «Ан куренсем, атте!», «Амаше меншен макарна?»	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Илемле вулас ханахава аталантарни.	План тарах каласа пама пелни.		
26	Калина Малина «Тумла», Н.Матвеев «Пуш уйахенче»	1	Çĕнĕ материала вĕренни	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă Суйлавлă	Сăвă-юрăсене, тупмалли юмахсене, улăп юмахĕсене, пулмасла халап-юмахсене вĕренесси.	Ачасен пуплевне аталантарасси.	Калавсене вуласа пынă май ачасене лайăхпа начара уйăрма вĕрентесси		
27	Суркунне ситре. К.Иванов «Суркунне ситсен»	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă	Илемле вулас ханахава аталантарни	Илемле вулас ханахава аталантарни	План тарах каласа пама пелни.		
28	Н.Шелепи «Пар каять», Н.Сладков «Упа йенни»	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă	Текст тарах ыйтусем пама веренни.	Илемле вулас ханахава аталантарни	Вуланă хайлавсене тишкерессии		
29	А.Николаев «Сурхи саса», М.Козлов «Сур	1		Хайлав текстне тишкермелли	ушкăнлă		Илемле вулас ханахава	Вуланă хайлавсене		

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 9 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

	сескисем»			вулав урок			аталантарни	тишкересси		
30	Н.Мартынов «Суркунне», А Игнатьев «Перремеш аслати».	1		Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă	Вуланă хайлавсене тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.	Тĕрлĕ халăх юмахĕсене вуласа тĕп шухăшне тишкересси, геройсене сăнласси. Ачасен пуплевне аталантарасси. План тума вĕрентесси.	Ачасен пуплевне аталантарасси		
31	Çуркунне ал парать таврана.	1	пĕтĕм летӳ	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкăнлă ыйтусемпе ĕçсем.	Калавсене вуласа пынă май ачасене лайăхпа начара уйăрма вĕрентесси.		План тарах каласа пама пелни.		
32	М.Пришвин «Тискер кайăксем» калав. М.Волкова «Паши паруше».	1	Çĕнĕ материала вĕренни	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	Ушкăнлă Суйлавлă	Чĕр чунсем çинчен калавсем вуласа вĕсене сиен кӳмелле мари çинчен вĕрентесси	. Инкеке лексен пулăшалли çинчен вĕрентесси. Ачасен пуплевне аталантарасси.	Вуланă хайлавсене тишкересси, тĕп шухăшне палăртасси.		
33	«Ай, пакша» калав. «Пураш».	1	Çĕнĕ матер	Хайлав текстне тишкермелли	ушкăнлă	Калавсене вуласа пынă	Илемле вулас ханахава	План тарах каласа пама		

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 10 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

			иала вӗрен ни	вулав урок		май ачасене лайӑхпа начара уйӑрма вӗрентесси.	аталантарни.	пелни.		
34	А.Хум «Каткасем». Р.Сарпи «Улай»	1	Ҫӗнӗ матер иала вӗрен ни	Хайлав текстне тишкермелли вулав урок	ушкӑнлӑ Суйлавлӑ	Калавсене вуласа пынӑ май ачасене лайӑхпа начара уйӑрма вӗрентесси.	Илемле вулас ханахава аталантарни.	Вуланӑ хайлавсене тишкересси		
35	Резерв уроке.	1								

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 11 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

Требования к уровню подготовки учащихся

II класра ăса хывмалли ăслайсемпе хăнăхусене çапларах палăртатпăр:

Вулав хăнăхăвĕсем:

— тĕрĕс, ăнланса, пĕр тикĕссĕн. самахсене вакламасăр вуласси;
— вулав хăвăртлăхĕ минутра 50 сăмахран кая мар пулмалла (ăшра вуланă чухне сăмах шучĕ 60 таран ӳсмелле);
— вуланă чух шухăша пăсмасăр, тĕрĕс чарăнусем туса сывлăш çавăрса ярасси;
— текстра паллакан тата палламан сăмахсене уйăрасси;
— хутсăр предложении пур тĕсĕсене те тĕрĕс интонаципе вуласси;
— пĕлтерĕшĕ тата шухăша кура текста хăвăрт е хуллен, сасса хăпартса е хăпартмасăр вуласси.

Текстпа ĕçлесси.

— текст ятне ăнлантарасси;
— учитель ертсе нынипе текста, ĕçсен йĕркине кура, пĕлтерĕшлĕ пайсене уйăрасси, вĕсене ят парасси (план тăвасси);
— ансат план тăрăх хайлава асăмласа каласа парасси;
— харкам шухăша текстри тĕслĕхпе çирĕплетесси;
— учитель пулăшнипе хайлавăн тĕп шухăшне палăртасси;
— юмаха, калава, сăвва пĕр-пĕринчен уйăрса илесси.

Пуплеве аталантарасси:

— текстра тĕл пулакан çĕнĕ сăмахсен пĕлтерĕшне усăмлатасси;
— пулăма, сăнарсене сăнлама сăмахсен ретĕнчен вырăнлăраххисене, витĕмлĕреххисене суйласа илесси;
— сăмахăн тӳрĕ тата куçăмлă нĕлтерĕшĕсене палăртасси.
— чĕлхе туйăмне çивĕчлетесси;
— нумай пĕлтерĕшлĕ сăмахсен нĕлтерĕшĕсене ăнкарма, сăмах пулăвне чухлама хăнăхасси.

Илемлĕ хайлава вуласа ăнланасси — ачасен кăмăл-туйăмне хускатассипе, аталантарассине, ăс-тăнне çивĕчлетессине пĕрлех — вĕсенчен вулавçă тăвас тĕллеве пурнăçа кĕртсе пырассипе тачă çыхăнса пырать. Çапла вара çак самантсене те шута илме тивет:

— илемлĕ литература хайлавĕсемпе фольклор хайлавĕсене, вĕсен жанрĕсене уйăрма вĕренсе пырасси;
— хайлав тытăмне ăнланасси (композици, сюжет),
— сăнарсен ĕçĕсемпе хăтланăвĕсене сăлтавласси:
— хайлаври сăнлăх тага сăнарлăх;
— палăртулăх хатĕрĕсене курма, вĕсемпе усă курма хăнăхасси.

Иккĕмĕш класра пĕлĕве хакласси:

«5» паллă çакăн чухне лартмалла:

вĕренекен ача текста ăнланса та тĕрĕс вулать пулсан;

1-мĕш çур çулта вĕренекен ача текста тикĕс, сыпăкăн-сыпăкăн, хăш-пĕр сăмахсене сыпăкламасăр минутра 30 сăмахран кая маар вуласан.

2-мĕш çур çулта вăл туллин сăмахăн (хăш-пĕр йывăр сăмахсене çеç сыпăкăн-сыпăкăн), минутра 45 сăмахран кая мар,
сăмахсене, сасăсене тĕрĕс, пăсмасăр, сыпăксемпе сас паллисене вырăнĕпе ылмаштармасăр вулать пулсан,

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 12 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

сăмахсенчи пусăмсене тĕрĕс тусан, предложенисен вĕçĕнчи чарăну паллисене пăхăнса тивĕçуллĕ чарăнупа, сасăпа вулать пулсан;
Мĕн вуланине тата текстри укерчĕксем çинчен йĕркипе, çыхăнуллăн каласа парсан, вĕрентекен ыйтăвĕсем тăрах текстпа ĕçлеме пĕлсен;
Пăхмасăр каламалли сăвă текстне çирĕп пĕлсен, ăна тĕрĕс те палăртуллă, сасса шухăша тивĕçлĕ улăштарса калать пулсан;
«4» паллă çакăн чухне лартмалла:
вĕренекен ача вуланă текста ăнланать;
1-мĕш çур çулта вăл пĕр тикĕс, туллин сăмахăн (йывăр сăмахсене сыпăкăн-сыпăкăн уйăрса), минутра 25 сăмахран кая мар вулать пулсан.
2-мĕш çур çулта пĕр тикĕс, туллин сăмахăн (йывăр сăмахсене сыпăкăн-сыпăкăн), минутра 40 сăмахран кая мар вулать пулсан;
«3» паллă çакăн чухне лартмалла:
вĕренекен ача мĕн вуланине вĕрентекен пулăшнипе çеç ăнланса илсен.
1-мĕш çур çулта вăл текста такăнкаласа, сыпăкăн-сыпăкăн (хăш-пĕр сăмахсене çеç туллин), минутра 25 сăмахран кая маар вулать пулсан.
2-мĕш çур çулта тикĕссĕн, сыпăкăн-сыпăкăн (хăш-пĕр сăмахсене туллин), минутра 35 сăмахран кая мар вулать пулсан,
сăмахсемпе сыпăксене 3-4 çĕрте пĕр-пĕринпе пăтраштарса, сиктерсе хăварсан, вĕсене вырăнĕпе улăштарса вуласан,
сăмахсем, предложенисем хушшинчи чарăнусене тĕрĕс тумасть пулсан;
мĕн çинчен вуланине каласа панă чухне пуплев йăнăшĕсем тăвать;
вĕсене вĕрентекен пулăшнипе çеç турлетет пулсан;
сăвва пăхмасăр калама çирĕпех пĕлмест пулсан.
«2» паллă çакăн чухне лартмалла:
вĕренекен ача вĕрентекенĕн ыйтăвĕсемпе те текста ăнланаймасть пулсан;
1-мĕш çур çулта саспаллисемпе 20 сăмахран кая мар вулать;
2-мĕш çур çулта такăнкаласа, сыпăкăн-сыпăкăн, минутра 30 сăмахран кая мар вулать пулсан,
сыпăксене, сасăсене 6 çĕрте пĕр-пĕринпе пăтраштарса, сиктерсе хăварса, вырăнĕсене ылмаштарса вуласан,
сăмахсемпе предложенисем хушшинчи чарăнусене тума пĕлмесен;
текста вĕрентекен пулăшнипе те каласа параймасан;
сăвă тексчĕн пысăк пайне пăхмасăр калаймасть пулсан.

Пăхмасăр калама вĕренмелли сăвăсем:

Сут çанталăк, тăван ен, тус-тăванлăх, тĕрлĕ чĕр чун çинчен калакан 5-6 сăвă (вĕрентӳçĕ сĕннисем тата ачасем   хăйсем   кăмăлласа суйланисем).

Вулав хăнăхăвĕсем.

Тĕрĕс, ăнланса, пĕр тикĕссĕн, самахсене вакламасăр (кăткăс тытăмлă сăмахсене -сыпăкласа) вуласси. Вулав хăвăртлăхĕ - минутра 50 сăмахран кая мар (ăшра вуланă чухне сăмах шучĕ 60 таран ӳсмелле). Вуланă чух шухăша пăсмасăр, тĕрĕс чарăнусем туса сывлăш çавăрса ярасси. Хутсăр предложенин пур тĕсĕсене те тĕрĕс интонаципе вуласси. Шухăшпа тĕллеве кура текста хăвăрт е хуллен,   сасса   хăпартса   е хăпартмасăр   вуласси.

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 13 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

Перечень учебно-методического обеспечения.

1. Т.В. Артемьева, И.О.Печников. Литература вулавĕ: Ешĕл калча. 2 класс валли. - Шупашкар: Чăваш кĕнеке издательств.
2. Г. В. Лукоянов, З. Н. Портнова, А. Р. Кульева «Шевле», 2 класс валли. - Шупашкар: Чăваш кĕнеке издательстви.

Документ создан в электронной форме. № 17уч2023 от 14.09.2023. Исполнитель: Курмышкина И.Н.
Страница 14 из 15. Страница создана: 14.09.2023 11:41
ЭЛЕКТРОННЫЙ ТАТАРСТАН

Лист согласования к документу № 17уч2023 от 14.09.2023
Инициатор согласования: Курмышкина И.Н. Директор
Согласование инициировано: 14.09.2023 11:41

Лист согласования Тип согласования: **последовательное**

N°	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Курмышкина И.Н.		Подписано 14.09.2023 - 11:42	-